

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Diumenge 14 de Maig de 1899

Núm. 3.894

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, Carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 40
provincias trimestre 1.200
Extranjer y Ultramar 1.800
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d'una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

La que paga més

XAROP SERRA

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crònica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

MOS

vincia.

Esparrachs d'Argenteuil

Se'n venen diariament á la botiga d' EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou, núm. 12.)

Lligada!

A tu t' van contrariar; varen casarte, sens preguntarte may si cor tenias, y si encara era teu, ó be d' un altre; eres debíl d' esprit, y resignada, un impossible amor van fer jurarte. No s' castigen els crims? no hi pas dubte si son d' humanitat, ó lesa patria; y pensares llavors sens darte n compte, jeh Deu si quedaran impuns tal volta, els que matan el cor y lesan l' anima! Ara volen que per la forsa estimis á n' el ser á qui un jorn varen lligarte; á n' el qui ton cor sempre rebutja, que t' ha fet per dissort la vida aspre, ja vida d' il-lusions que tu somniavasi D' aquell, ton ver amor que tu escullires, d' aquella, ta passió qu' eres esclava, may més hi pensares; has de complir els deures que t' imposa el ser casada; aixó no ho vol ton cor, pro' l' mon t' ho mana.

J. PORTALS Y PRESAS.

Nuvols d' istiu

Lo blau del cel poch avans clar y pur, se va tant de nuvols negrenchs que de la part de Llevant van pujant poch á poch.
Lo sol que havia enlluminat durant tot lo dia la terra pert tot sovint la brillantor com flam que vent fa trontollar fins que l' apaga. Un ayre fret y humit fa balandrejar los arbres mormurant lo fulam una cansó misteriosa... trista...
Los aucellets revoloteijan piulant dirigintse á son casal de branquillons á vetllar lo niu de sos filllets com mare amorosida son bressol.
Lo sol ja no brilla.
Los nuvols s' han ensenyorit del cel tapant lo tot. Aquell blau tant pur s' ha fós, s' ha amagat.
Lo gall canta.
Lo gos gruny.
Allá al lluny una ratlla de foch que s' ha apagat desseguida m' ha semblat qu' havia estripat un nuvol, pero no ho ha fet, ha passat solzament per son davant; era un llamp. L' eco d' un tró arriba fins á mas orelles.
Un altre llamp y un altre tró. Aquell ayret humit s' ha convertit en forta ventada pero un vent fret que causa esgarriansas. La remor que produheix no deix sentir res, ni l' eco del tró; sols s' oïra la claror del llamp. Los arbres balandreijan afadigats.
De prompte l' vent para.
Algunas gotas de pluja cauhen; de poch en poch se van espessint.
Lo gall ja no canta.
Lo gos ja no gruny.
Lo brancatge cambia la fréstega tonada per una altra de suau y melodiosa que produheix l' aygua al besar las fullas. Repentinament la pluja para y cau un devassall de pedras blanques com bolvas de neu que rebotan al arribar en terra y arrencan branquillons y fullas que van cayent tamboralleijantse com aus feridas.
La terra s' va encatifant de blanch. La pedregada forma espessa cortina que tapa l' payssatge.
Lo vent torna á bufar.
La pedregada ja amolla comensant á caure una pluja espessa que esborra la blancor de la terra. La pluja dura poch temps se va parant.
Per final vent estripa los nuvols per quina esclatja entra un raig de sol. Los nuvols se van foneat;

creuant l' espay depressa, se va quedant altre cop un cel blau y pur.
Los arbres han quedat mitj despullats, sense fullam ni fruyt. Los sembrats aplastats mitj tronxats. Las plantas destrossadas, tot, tot perdut. Los tendres aucellets morts en sos nius...
Quina tristesa causa á l' anima aquell camp avans tant alegroy! Quantas penas per lo pobre pagés que veyá ab joya la bona anyada que s' preparava! Quantas ilusions desfetas! Quanta gent patirà, potser, gana! Quantas llágrimas!...
Malehits nuvols d' estiu.

— PERE CAVALLE.

Reus Maig 1899.

Montanyenca

A mon ben volgut cost germá y secretari de «La Vinya» del Borrut.

El remoreig dels pins,—la dolça xerradissa dels tendres aucellets—quan grata fan la vida, placent a aquets camps!—hont ab goig se respira la santa quietut—que tant al hom revifa...
Tinguent per sostre'l Cel—més blau, qu' ab pler captiva, veyent brillar el Sol—sas alas argentinas demunt planas y valls,—y així ls sembrats y vinyas ne mostres l' abundor—del jorn de la collita.
Al fons del horitzó,—entre espessas boyrinas, allá d' enllá, á lo lluny,—mageduós s' oïra el mar de mos recorts,—la platja enfonzadissa, la llar de mos companys,—la beuhaurada Erraita.
Allá veig Sant Vicens—com guarda que vigila eix reconet de mon;—ensá veig Santa Oliva; Sant Jaume en aquell cim;—allí Santa Cristina y aquí, baix els teus peus—la més preuhada vila (1) empori del amor,—estuig sant de la ditxa que á tot moment m' atreu—é inconscient me lligan els llasos del desitj—de n' tú un jorn poguer viure, gosant del Paradís—ab tes hermoses ninas...
Tot quant aleno y veig—m' apar rejuvenirme dels teus prats, la verdor,—la bauma de tas brisses jeh indómit Mescanyis!—qu' hermosa será aquell dia que, lluny, lluny del treut—qu' avuy tant m' esclavisa ne pugui viure en pau,—voltat de la familia, del sacre-sant amor—que n' tot bon cor germina aquí n' la soletat,—que tant ne purifican els tendres aucellets—ab sos triomfals himnes.

SALVADOR BORRUT Y SOLER.

Cuadret

(Al meu volgut amic R. Belleer)

Al sortir de casa aquell jorn, xiolava l' vent arrebatant y arremolinant neguitós las darreras fullas dels arbres jant esla pols dels carrers de la ciutat. A la claror boyrosa dels llams eléctrics, es veyá un que altre tranzennt procurant embolicarse en l' esquerpa capa, cercar debadas caulevolga entrada, per lliurarse si possible fos, de las caricias del furios huracá y arreu s' oían furients cops y topaments de portas y trancadissa de vidres y terratremols y sorolls confosos que marejavan y aixordavan molt més que l' etern bram del desordenat y frenetich element... quina nit, Deu del Cel, més trista aquella!

(1) Vendrell.

Ab el barret enfonzat fins las orelles, ahíllas mans á la butxaca, aclucant de tant en tant els ulls, tement las brosses que á milers flotavan en la revolta atmosférica anava jo, cuan al embocar un estret carrer encatifat de fullas, una dona vestida de negre mormura:
—Una caritat...
—Deu vos ampari,—anava á dirli,—pero una coincidencia feu que li vegés el rostre... agut crit d' esglay es barreja una estona ab els rógits del vent... era ella, la Maria, l' únich ser qu' havia estimat, la dona ingrata que m' va destrossar el cor, aquella que fujint del poble ab son ayment va endursem l' anima...
May desd' aquell jorn de sofriments y rabia y desesperació n' havia sabut res! Que misterios trovaria pobre, allá, en aquell solitari carrer! Qui sab si va durli l' vent com á tantas fullas secas!
Tremolós lleixo una moneda á terra no gosant posarli á la mà. Ella s' ajup ab treballs pera cullirli y jo segueixo mon camí pensatin, plorant llágrimas amargantes d' anyoransa, l' ensant sospirs de dolor que ouhen encara furients cops y topaments de portas y trancadissa de vidres y terratremols y sorolls confosos que marejen y aixordan...
ANGEL MONTANYA.
Barcelona Janer 1899.

Follia

(DE HEINE)

Encadena'm ab tos brassos dona, que mon afany es: lliga ben fort tos abrasos que sigan nusos de llasos que no s' desfassin may més.
Aqueixos mos somnis son res més desitjo en lo mon. Així l' cor, dona ó serpent, gosará perpetuament las ditxas de Lacon.
J. BARRAT.

Carta desclosa

A Un de la «Escuela»

Forsa m' ha extranyat la lectura de la carta que desde las planas de Lo SOMATENENT em dirigeix; i, m' ha extranyat, perquè al escriure yo l' article a que V. es refereix publicat en l' últim número de «Las Cuatro Barras», no podia figurar-me que ningú cregués que intentava pendre'l pel (com V. diu) en els joyes escritors de Reus. I aixó li dic am tota sinceritat, per tranquilat de V. i demés confreres reusencs i meva.
En l' article que V. em comenta, em dolla de no poguer extendre'm més de lo que ho feya. A no fallar-me'l temps i l' espai, auria mirat de fer un estudi, encara que hongerissim, dels treballs que conec dels escriptors per mi anomenats i d' altres quins noms no vaig estampar, i auria procurat fixar un xic el valor que a mon entendre tenen tots ells, i V. auria pogut convence's de que no ls considero a tots de la mateixa talla ni bon tros:—pró, filllet, ya li he dit que m' faltaba espai, i de temps no me'n deixan geire altres ocupacions mes precisas.—D' alguns, (és cert com V. diu), no més en conec alguns treballs, molt pocs, mes, no per aixó es aventurar pronosticar respecte d' ells. I giga hora V. que en molts cassos per mostra basta un botó. No s' ab que l' om mai daré peres? Doncs aquí tó explícats els mails informés qu' he rebut.
Además ting de dir-li que no fou ma intenció significar que tots els novells escriptors per mi aludits

deguessin ser considerats com fills il·lustres de Reus. Deu m'en guard de caure en semblant exageració. Si vaig citar tants noms de joves literats, fou amb el propòsit de demostrar la general cultura de Reus, que desde llerc temps sembla que gosi de privilegi pera produir notabilitats intel·lectuals: i no hi ha dubte que entre'ls qui yo citava n'hi ha de veritables notabilitats. Si, doncs, V. i altres lectors han pogut interpretar mon escrit d'altra manera, li prego que ho imputi a mon pec domini del llenguatge, pro no a estar mal informat ni menos a mala fé.

Per altra banda, noto que V. no mes em posa reparos per aber estampat voltats d'elogis certs noms que no se'ls mereixen, i aixó ya li deixo contestat. Mes, no'm diu res del objecte primordial de mon article ni de las afirmacions i apreciacions que feya en el rest del mateix, lo cual sembla volguer dir que está conforme ab mi, i me'n alegro.

Espero que am les anteriors explicacions es darà per satisfet. En cas contrari, i com qu'estimo en molt la bona opinió que de mí puguin tenir formada els personalment desconeguts (en sa major part) joves escriptors reusencs, a qui en general admiro,estic disposat a sacrificar una part del temps que per altres coses necessito, a fi de demostrar-li ma bona intenció i els fonaments en que apoyo mes afirmacions del article consabut.

Soch de V. atent S. S.

CLAUDI MAS i JORNET.

Vilafranca del Panadés 12 Maig 1899.

CRONICA

Observacions Meteorológicas

del dia 13 de Maig de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Baròmetre aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Includes data for 9m and 3t.

Avuy tindrán lloch en aquesta ciutat las elecciones para regidores.

Entre las personas que s'presentan per candidats hi figura lo nom d'un bon amic nostre, D. Sebastiá Massó y Simó, per lo Districte quart quins colegis están situats a Santa Lluçia y Tenencias d'Alcalde de las Casas Consistorials.

Persona lo senyor Massó que ha figurat sempre gionalista va acordar no pendre part en la lluyta d'avuy, ventrem ab gust lo seu triomf, no dntant, com no duptem, que si l'afavoreixen los sufragis d'aquell districte, dins la Corporació Municipal procurará, com ho ha fet aquets quatre dèrrens anys, que la Administració siga una veritat y donará sempre son vot a favor de las ideas descentralisadoras que li son tan simpáticas.

Per aquest motiu noseltrés li desitjém lo triomf.

Nostre suelto parlant dels proxims pressupostes municipals produhi segons se 'ns diu molta estranyesa en lo personal de serenos, guardas municipals y guardas rurals, puig s'estranyavan de que per la majoria del actual Ajuntament se proposés la supressió dels primers y la reducció dels segons.

La irritació y disgust d'aquestas classes nos consta es grandíssim y entre'ls interessats sembla que s'han esposat projectes pera contrarrestar los propòsits del Ajuntament.

En part del públich també han causat aquestos vera sorpresa y estranyesa puig si a l'Ajuntament lo guía lo propòsit de fer economias, capitals hi ha en lo pressupòsit que podrián castigarse sense desatendre serveys de tanta importancia com son los de policia urbana.

Además a tothom estranya la tardansa en aprobar-se los pressupòsits que 'ns consta fa dias están confeccionats y en principi aprobats y estudiats per la secció corresponent, haventse sospés sa tramitació; suspensió ó entrebanch que alguns suposan meliciosament relacionats ab las elecciones que dehuen tenir lloch avuy.

Cosas de la Casa Gran.

De la Comissió organissadora del proxím Congrés Viticol hem rebut lo cuestionari y reglament a que haurán de subjectarse las discusiones en lo mateix.

L'un document y l'altre, que han sortit del important establiment tipogràfic y de fotografat de nostre benivolunt amic don Eduard Navás, están ben be a la altura de la verdadera importancia del Congrés, son un model editorial y acusa una intel·ligent direcció en la seva esmerada confecció.

Segons lo programa, tindrà lloch lo Congrés en lo Teatre Fortuny celebrantse tres sessions, una a dos quarts de tres de la tarde del dia 21 del corrent mes de Maig, y altre a las vuyt del matí del següent dia, repartintse a las dotze del mitj dia 'ls premis y diplomas als empeltadors.

Segons las notícias rebudas fins avuy per la Junta se creu que concorrerán al Congrés uns quatre cents delegats y si s'té en compte que a més per la Compa-

nyia dels ferrocarrils de Barcelona a Fransa ha establert bitllets d'anada y tornada a preus reduhits, es de esperar que 'l proxím Congrés Viticola y 'l Congrés d'empeltadors donará gloria y profit a Reus.

Rebi la Junta organissadora lo testimoni de nostre agrahiment per la distinció que li hem merecut, enviantnos los citats documents.

En l'expres de Barcelona, ahir a la nit arribá a nostra ciutat y tinguérem lo gust de saludarlo en nostra redacció l'intel·ligent arquitecte y ferm catalanista D. Lluís Domenech.

Li desitjém que la seva estada entre nosaltres li siga ben grata.

L'element federal d'aquesta ciutat ha publicat un manifest del cual sentim no poguer parlarne avuy per no disposar de prou espay.

Ho farém en lo número vinent ab tota imparcialitat, pero que passadas ja las elecciones, no s'podrá creure que tractém d'afalagar a uns pera futejar als altres.

El País de Madrid, que es un país ben diferent del d'Espanya y del de Catalunya, perque no es res mes que un paper que s'titula diario republicano, en son número arribat en lo correu d'ahir a aquesta ciutat hi llegim ¡Muera Polavieja! en lletras ben grossas y negras pera que s'vegin de lluny y pera que al mateix temps puguin servir de reclam als incautes y 'ls hi fassin desembrassar la butzaca de la perra chica.

El País de Madrid, cal advertir la procedencia, com a republica porta a la seva bandera los lemas: justicia, fraternidad, igualdad; més aixó no 'l priva de cridar ¡Muera Polavieja! y morin tots los que no pensin com jo.

Y may dirian perque ve aquesta indignació de El País contra Polavieja?

No es pas per que sigui reaccionari, no, sino perque per la tolerancia de Polavieja y de Silvela creix lo regionalisme en la nostra terra, segons apreciació d'aquell periódich.

En cambi contra 'l funest poítich Romero Robledo vegin lo que li diu: «El Sr. Romero Robledo es una legítima esperanza en estos momentos de tan honda crisis nacional; y he escrito en son primer fondo».

Pleguém, que ab gent d'aquesta calanya val més tractarla de benehits.

La Cronica Reusense ha tornat a desbarrar en son suelto d'ahir.

Vol fer lo favor de deixarnos tranquils, ja que refusa la polémica?

Perque talment sembla que la Cronica s'escrigui a l'Avverna ó a la China.

nat ab los de D. Carles Roig y Rovira sols se l'hi pot acudir a la Cronica.

Se troba en aquesta ciutat de retorn de Manila n'estre amic particular l'escriptor y pintor D. Pau Olivella ab qui hem tingut lo gust de canviari una apretada de ma.

Ha sigut trasladat al Institut provincial de Córdoba lo Catedràtic de literatura del Institut de segona ensenyansa d'aquesta ciutat nostre distingit amic don Francisco Xavier Garriga.

Lo Sr. Garriga demá a pendre possessió de son càrrech en aquella capital andalusa.

Sentim de cor lo traslado de tant apreciable amic y el desitjarli un felis viatge li desitjém que sa estada a Córdoba li siga ben grata.

Hem rebut una «carta desclosa» de nostre bon company en la premsa catalanista D. Claudi Mas y Jornet en resposta a la que firmada per «Un de la escola» li va ser dirigida desde aquestas columnas.

Per mes que en lo número d'avuy no 'ns esqueya prou bé lo publicarla, pera no retardarla hem retirat altres originals que teniam preparats.

El Regional apreciable periódich de Sevilla en quina capital del regne andalús era portaveu de la descentralisació, en son número suplement arribat ahir a nostra redacció publica un rehonat manifest de son director D. F. de P. Rodrigues y Lemós y 's despedeix dels seus apreciables lectors esperant que millors temps lo farán ressucitar.

Sentim que El Regional hagi tingut de suspendre la seva publicació, perque la llevar que anava sembrant en la regió andalusa no ha de tardar en germinar y mes are que per abono té las opinions de Silvela y de Polavieja.

En virtut de la real ordre comunicada per lo Ministerio de la Guerra a la Junta de las Clases passivas, s'ha concedit a D. Llorens Moyano y Bellido, sargento de la guardia civil, l'haber mensual de 200 pessetas, en concepte de retiro provisional, consignat lo pago de dit haber en la Tesoreria d'Hisenda d'aquesta provincia.

La Direcció general d'Instrucció pública ha autorisat y aprobat los següents nomenaments de mestres, fets per la Junta del Patronat de D. Anton Roig, establert a Torredembarra.

D. Frederich Montserrat Lucena, mestre primer, ab lo seu anyal de 1.375 pessetas y 625 de gratificació;

D. Francisco Farreny y Raich, ab lo mateix sou y 225 pessetas de gratificació; D. Mercedes López Comas, ab lo sou de 1.100 pessetas y 300 de gratificació; D. Montserrat Mora Mercadé, ab 1.100 pessetas y 200 de gratificació; D. Ramona Farreny Raich, ab 1.100 pessetas y 200 de gratificació, y D. María Ibern, Gred, ab id. id.

Ab motiu del Congrés Viticola organissat a aquesta ciutat per lo 21 del corrent, la companyia de M. Z. A. ha establert bitllets d'anada y tornada a preus reduhits de 2.ª y 3.ª classe desde Barcelona y demés estacions principals de las líneas de Tarragona, Valls y Saragossa.

S'expenen bitllets los dias 19 y 20 servint pera tornar los dias 32 y 23.

Per mes detalls végingtse cartells.

En la proxima llegislatura se presentarà a los Cortes un projecte de ley aprop de l'inamovilitat dels empleats que observan bona conducta en lo cumpliment de son deber.

Diuen de Tortosa que 'l dimecres caygué al riu un noy d'uns deu anys, que haguera mort ofegat sens l'auxili que li prestá un barquer que s'trobava en aquella vora.

Aquesta tarde tindrà lloch en las vehinas platjas de Salou, lo ti o públich de colom y gallina lo que verifica varis socis del Centro d'aficionats a la Cassa d'aquesta ciutat.

Lo preu del passatge del tranvia, d'anada y tornada es de 55 céntims, y además dels trens ordinaris, n'hi haurá un que sortirà de Reus a las 3'18 y de Salou a las 5'19 de la tarde, horas del Meridía.

En breu se convocarà a las opositoras a escolas de noyas d'aquest Principat que foren admesas pera pendre part en los exercicis d'oposició l'any proxím passat.

S'ha celebrat, ab extraordinaria concurrencia als Camps Eliseus de Lleyda, un meeting agrícola, presidit per lo marqués d'Alfarráz.

Prengueren la paraula 'ls senyors Girona (Ignasi), Corbella, Dalmau, Augé y Zalueta, havent aquest últim estat molt elocuent y essent tots molt aplaudits, inclós lo president que feu lo resúm ab molt acert.

Se varen aprobar varia bases, entre las quals son de notar demanar al Goberna la supressió del impost de consums substituhintlo per altre sobre la renda.

També s'demanará que s'procurin economias al pressupòsit y la supressió de recárrech de Guerra.

En la nit d'avans d'ahir foren robadas las estátuas del sant Joan de Barcelona, que representan a Roger de Lauria y a Viladomat, despullantlas, a la primera de sa espasa y a la segona de la paleta, ab dos objectes de bronzo.

Pera efectuar l'escandalós robo los lladres tingueren de valdres d'una escala per l'altura en que están colocadas las referidas estátuas y d'algunas ferramentas de manyá, puig se notaren a son peu llimadures y trossos de bronzo.

En aquest robo es tant d'admirar l'audacia dels lladres com la tranquil·litat dels municipals, serenos, agents d'ordre públich y demés vigilants, que no virgilan, com digné ahir en la sessió lo senyor Alcalde y en quals barbas se verificá, sens que ho notessin ni un sisquera després d'efectuarse, donchs quins descubriren la mutilació foren empleats del palau de Bellas Arts.

Ab lo diu servey de vigilancia nocturna que tenim lo millor dia desapareixerá la estátua de Colón ó las Casas Consistorials.

Telegrafian de Murcia que en una de las estacions properas puja a un cotxe de segona una dona, acompanyada d'un nen, la qual tenia bitllet de tercera classe. Lo revisor li ordená que en la proxima estació cambiés de cotxe, baix grans amenassas.

En la estació proxima sols se detenia 'l tren un minut, y la dona recullí son equipatge y baixá.

Cuant anava a pujar al altre vagó lo tren se posava en marxa, y caygué, essent agafat per lo convoy y fracturantli 'ls brassos y las camas. Lo noy caygué en terra y aixó fou la seva salvació. La mare se troba agonizant.

En la societat «Centro Artístich Catalá» se posaràn en escena aquesta nit las comedias en un acte «Sebas el cap» y «Los grills de las sebas» y la sarsuela també en un acte «Primer jo...».

En l'intermedi del primer al segon acte la Secció Lírica cantarà la jota de la ópera «La Dolores» y en lo del segon al tercer lo coro de repatriats de la sarsuela «Gigantes y Cabezudos». La funció acabarà ab l'acetumet ball a piano.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferentas especies, puja a pes. 946'53.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

No haventse presentat cap licitador pera pendre part en la subasta pera 'l suministro de 500 metres

cúbichs de pedra matxacada ab destí al afirmat de las vías laterals al passeig de Misericordia l'Excelentíssim Ajuntament de ma presidencia ha resolt publicar novament la mencionada subasta baix lo mateix tipo de 4'50 pesetas per metre cúbich y en las propias condicions del plech que obra en l'expedient de sa referència.

L'acta de la subasta tindrà lloch lo dia 27 del actual á las 12 del matí y se celebrará ab arreglo als termes que prevé lo Real decret de 4 Janer de 1883, en la Casa Capitular d'aquesta ciutat baix la presidencia de ma autoritat ó d'aquella que per la meua fos delegada.

Reus 13 de Maig de 1899.—L'Alcalde, Joseph M. Borrás.—P. A. del A. C.—Lo Secretari, Joseph de Montagut.

Model de proposició

D. N. N. vehí de... segons ho acredita per la cédula personal núm. ... expedida en... enterat del anunci publicat per la Alcaldía d'aquesta ciutat de la subasta de cinch cents metres cúbichs de pedra matxacada para la reparació de las vías laterals al passeig de Misericordia y del plech de condicions económich facultativas, ab lo que'm conformo me comprometo á verificar dit acopi ab subjeció á ditas condicions per lo preu de pesetas (en illetres) lo metre cúbich de pedra matxacada.

(Fetxa y firma del proponent).

Registre civil

del dia 12 de Maig de 1899

Naixements

Francisco Borrás Estivill, de Francisco y María.—Josepha Clavaguera Bori, de Anton y María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

María Pamies Isern, 65 anys, Sant Joseph y Sant Manuel, 17.—María Ciurana Fábregas, 72 anys, Camí de Salou, 1.—Pere Sotorra Vidal, 34 anys, Sant Francás, 8.—Pere Llagostera Guinovart, 79 anys, segon del Roser, 60.—Pere Carbonell Domingo, 19 mesos, Galera, 12 y 14.

Secció religiosa

Sant d'avy.—Sant Benifaci.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de la Puríssima Sanch

Ejercicis espirituals per la Congregació de senyoras de la Puríssima Sanch, dirigits per un Pare de la Companyia de Jesús.

Diumenge, dia 14.—A dos quarts de set de la tarde. Rosari y Plática preparatoria.

Durant la setmana.—Matí.—A dos quarts de set. Mes de María durant la santa Missa y breu plática.—A las 10. Missa ab lectura espiritual.—A dos quarts d'onze. Meditació.

Tarde.—A dos quarts de set. Rosari y plegaria á la Mare de Deu.—A las set. Meditació.—A dos quarts de vuit. Plática y cant final.

Diumenge, dia 21.—A las 8. Missa ab Comunió general.—A las sis de la tarde. Rosari, Plática de despedida, Te Deum y benedicció.

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á las 7 del matí tindrà lloch la Comunió general en Nostra Senyora del Carme y á las 5 de la tarde funció mensual acostumada.

Sant de demá.—Sant Isidro.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 12

De Almería, en 9 dias, yacht (á la vela) portugués «Tagide», de 60 ts., ab son equipo.

De Cette en un dia, vapor «Correo de Cartagena», de 258 ts., ab bocoyos buyts.

De Valencia, en 16 horas, vapor «Cervantes», de 296 ts., ab efectes, consignat á D. Joseph María Ricomá.

Despatzadas

Pera Barcelona, vapor «Cervantes», ab efectes.

Pera Liverpool y escalas, vapor «Turia», ab efectes.

Pera Pert-Vendres, pol. gol. francesa «La Paix», ab vi.

Pera la mar, yacht (á la vela) portugués, ab son equipo.

Pera Gandia llaut «San Pablo», en lastre.

Pera Cette, vapor «Correo de Cartagena», ab vi.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotizació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d'

Interior	63'37	Cubas del 86	66'50
Orenses	13'40	Cubas del 90	57'37
S. Juan	12'62	Aduanas	
Norts	55'75	Ob. 5 0/0 Almansa	84'75
Fransas	47'60	Id. 3 0/0 Fransa	43'50
Filipinas			
PARIS			
Exterior	60'45	Norts	
GIROS			
Paris	19'20	Londres	30'50

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63'37	Aduanas	95'
Exterior		Norts	55'75
Amortizable		Fransas	47'70
Cubas 1896	66'50	Filipinas	13'45
Cubas 1890	57'37	Obs. 6 0/0 Fransa	84'
Exterior Paris	60'57	Id. 3 0/0	43'50
GIROS			
Paris	19'20	Londres	30'05

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 60 dias fetxa.			
» 8 » »			
Londres vista			
Paris 60 dias fetxa			
Paris vista		19'20	19'45
Marsella 60 dias fetxa			
Perpignan	19'10		

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.	500		525
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	495		
Manufacturera de Algodón	90	100	
Companya Reusense de Tranvias			
Companya Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100		200	

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat «Gas Reusense» acaba de fisar preus inverosímils al fluit eléctrich, que en plasse més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense donará com é immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprehentho sixis nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant á cap en aquestos moments á fi de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn riguros.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» fiosa á sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los accepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d'alumbrat eléctrich, nostra Societat establirá pera 'ls seus abonats los preus següents:

Una lámpara incandescent de 5 bujias,	1'25	al mes.
» » » de 10 »	1'75	al »
» » » de 16 »	2'50	al »
» » » de 25 »	3'75	al »

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consúm d'una lámpara de 10 bujias durant 30 horas) passetas 0'50.

Aixis mateix te 'l gust de fer públich que ara y sempre, tant en preus com per lo que 's refereix á las condicions de instalacions particulars qualsevolga que sian unas y otras, lo GAS REUSENSE concedirá quantas ó més ventatjas concedeixi qualsevol altra Companya establerta ó que s'establis.

Reus 29 d'Abril de 1899.—L'Administrador.

Plus.

Una lámpara incandescent de 5 bujias	1'25
» » » de 10 »	1'75
» » » de 16 »	2'50
» » » de 25 »	3'75
Preu del kilowat, hora.	0'50

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l'altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se 'ns porta á la lloyta, á ella aném ab la tranquilidad del qui no la ha provocat, devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense» Lo Director.

“EL BRONCISTA”

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial para la reforma dels aparatos gas y petroli á electricitat.

Construccions de tota classe d'aparatos para la electricitat, gas, petroli y espelmas.

Incandescencia per lo gas y alcohol ab metzeros del sistema més adelantat.

Lámparas á foco ab lo metzero «Universal». Restauració y reparació á preus limitats de tota classe d'aparatos, especialitat de la casa.

Instalacions para aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llauneria.

Instalació de timbres eléctricos ab material asegurado.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Telégramas

Madrid 13.

Un telégrama de Valladolid diu que en las primeras horas de la tarde s'ha turbat l'ordre públich. La causa ha sigut una colissió entre 'ls alamos de la Academia militar de cavalleria y 'ls estudiants de la Universitat.

De las paraulas, que 's creuharen ab violencia, se passá als fets. Sortiren á relluir los sabres y en un moment hi hagué varis ferits y contusos.

Enterats los qüefes militars de lo que ocurría, posaren pau y s'emportaren, formats, als cadets cap á la Academia.

S'ha celebrat un meeting de protesta contra 'l tancament del círcul socialista. Los oradors han pronunciat discursos violents y molt pujats de tóns contra las autoritats.

S'assegura que 'l Sr. Liniers está disposat á donar una satisfacció als periodistas que han deixat de assistir al Govern Civil per creure que no se 'l hi guardavan las consideracions degudas.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Caramelos Pectorals

DEL
Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aërea; disminuïeixen y fluidifiquen la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y augmentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crònica, Asma, Enfsema pulmonar, Catarros crònich, sech y espasmòdich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcòtichs ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa stan presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil fer-leshi pendre medicaments.

A cada capsa acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 30.—REUS.

Demania en totas las Farmacias de la povincia

Preu de la capsa 6 rals

Hort de Pau Abello

INSTITUT VACUNÓGENO SUIS LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 30.

Linfa	Ptas.	Pulpa	Ptas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas.	1.00	Placas pera 3 á 4 vacunas.	1.50
Tubo pera 8 á 10 vacunas.	1.50	Placas pera 6 á 8 vacunas.	3.00
Tubo pera 20 á 25 vacunas.	3.00	Frascos pera 25 vacunas.	8.00
Estoig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas.	4.00	Frascos pera 50 vacunas.	15.00

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo més durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Maig de 1899

Línea directa pera 'l Río de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Maig directament pera Montevideo y Buenos-Aires lo magnífich y ràpit vapor francés

ESPAGNE

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RÍO DE LA PLATA

Sortirán de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Maig lo vapor Bearn

lo dia 26 de France

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

ACREDITADAS ESPECIALITATS

DE CANALDA

PREMIADAS AB MEDALLA D' OR

en las exposicions Mercantil, Industrial y Agricola celebradas en la ciutat de Tortosa, en la internacional de Brusselas, any 1891,

en lo Concurs internacional de Saint-Gilles y gran Diploms d'honor, any 1892 y ab medalla de plata en la Exposició Regional de Lugo, any 1896.

TINTURA CANALDA PERFECCIONADA

pera tenyir lo cabell y la barba

LA MES ECONOMICA QUE 'S CONEIX Y DE POSITIUS RESULTATS

Enforteix, hermojeja, rejoyeneix y es ràpida en lo modo d' obrar, donchs bastan uns 20 ó 30 minuts pera recobrar lo cabell ó barba, son primitiu color, per blancs que estiguin.

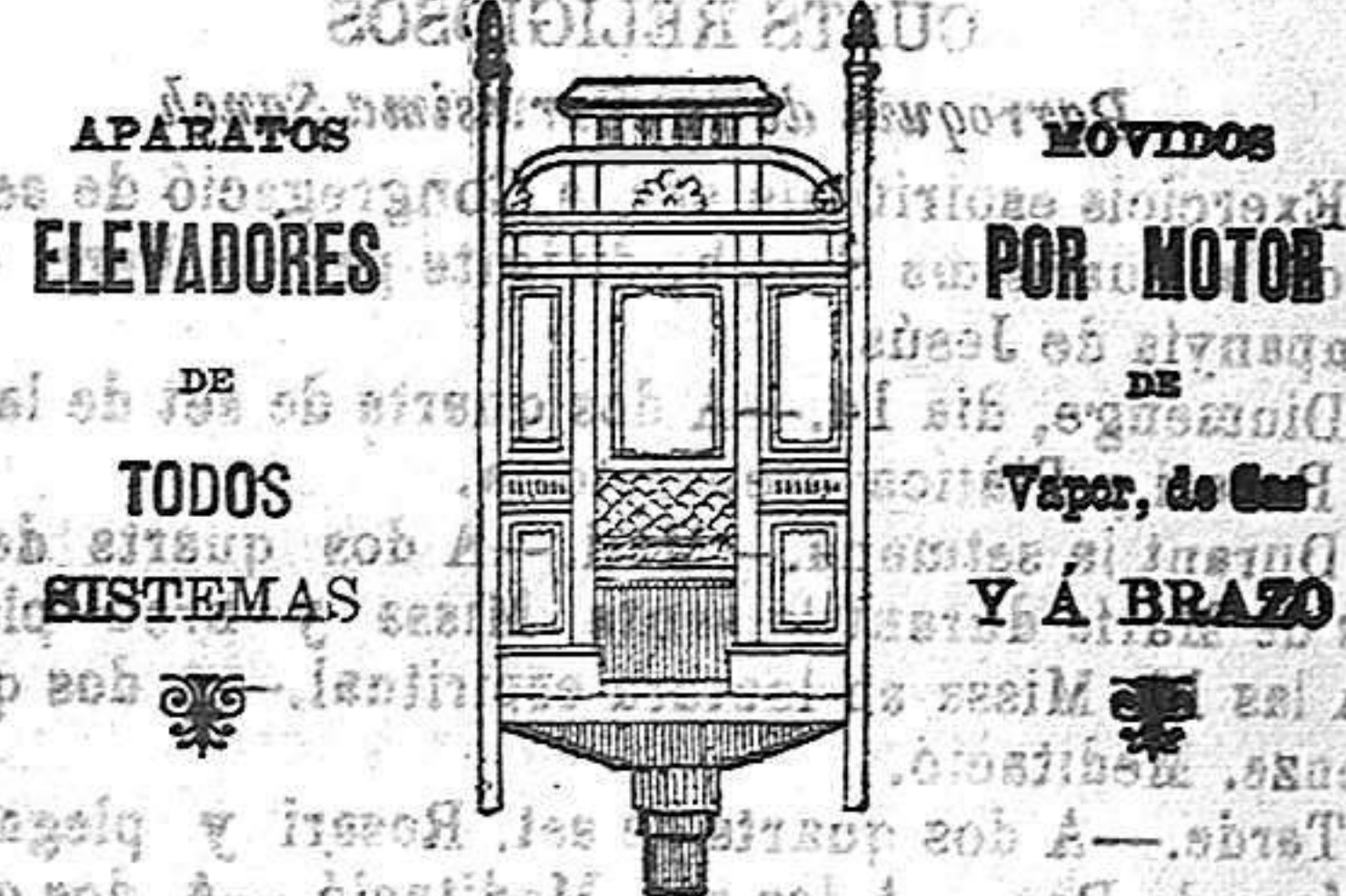
AMPOLLA 2 PESSETAS

ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

MUNAR Y GUITART

S. en C. INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1 MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, y otros, etc. que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897